

nak játszva és mindig megbocsátok. Szeretném, ha ember- és költőtársaim kivételesen követnék az én példámat: mihelyst talentumnak kellett megismernem Balázs Bélát, vállaltam őt barátsággal és penitenciázzással."

Ezek a mondatok is az ennek az évnek márciusában írott Ady-ajánlás érzelmi hitelét igazolják.

FICZAY DÉNES

ADY ENDRE LEVELEZŐLAPJA HALMÁGYI SAMUHOZ

1916-ban Dicsőszentmártonban, a kaszinóban élénk vita folyt Adyról és költészetéről. A vitakozás hevében az egyik helybeli orvos, Szócs Mózses dr. azt mondotta: „Isten őrizze, hogy a fiam ebből tanuljon költészetet.”

A vitakozók közül Halmágyi Samu tanár és ismert költő¹ cikksorozatot írt Ady védelmében a Vármegyei Hirlapban. Az akkori kolozsvári sajtóban is élénk vita indult Halmágyi cikkei nyomán Adyról. Halmágyi később cikkeit különnyomatban is kiadta.² E meleghangú — könyvészeti szempontból meglehetősen ritka — méltatás egy példányát a szerző elküldte a költőnek. Ady a csúcsai kastélyt ábrázoló levelezőlapon válaszolt.³

Igen tisztelt Uram, bocsásson meg, hogy elkésve köszönöm levelét s írását. A legdrágább megértés és magyarázat az öné, mert velem és általam cselekedtetni. Még csak negyed-órákra kelhetek ki az ágyból. (Képzelve, a lábaimat reuma támadta meg.) Mihelyt írhatok, hosszabban írok. Szeretettel és üdvözlettel az öné: Ady Endre.

(Postabélyeg kelte: Csúcsa, 1916. febr. 22.)

Címzés: Halmágyi Samunak

Dicsőszentmárton

FICZAY DÉNES

TOLNAI LAJOS LEVELE AZ ARADI KÖLCSEY EGYESÜLETHEZ

Az 1881-ben alapított Kölcsey Egyesület a szokásos felolvasó délutánjaira az akkori legismertebb írókat hívta meg. Így felolvasott Jókai, Csiky Gergely és meghívták Mikszáthot is. Tolnai Lajost 1888-ban hívták meg. Válaszlevelét Antolik Károlyhoz, az Egyesület titkárához írta. Érdekessége a levélnek: Tolnai időszerű témaválasztása, és véleménye Falk Miksáról. Ugyanakkor adaléka a levél Tolnai életrajzának is, aki akkoriban előadókörutak tiszteletdíjából szeretett volna megélni.

Azt, hogy valóban megtartotta-e az előadást, még nem sikerült kiderítenem.

A levél eredetije 1947 óta tulajdonomban.

Mélyen tisztelt titkár Úr!

Neugebauer László író-társam és barátom szíves volt Tekintetességed becses levelét nekem átadni, azzal a kéréssel, hogy a kérdésekre én válaszoljak.

Két módot gondol a titkár úr a dolog megoldásának alkalmas eszközül: vagy a rendes ciklusba való beosztást egy tétellel, vagy egészen külön cím alatti felolvasási estélyt bővebb programmal.

Én az utóbbit választom, ha szabad.

Szeretnék egy felolvasást tartani a *Magyar publicisztika jelenéről* Dr. Falk Miksa hatalmas tehetségét jellemezve *különösebben*, e mély tekintetű férfiúról mondva el oly korrajzi és irodalomtörténeti adatokat, melyeknek felolvasása egy jó órát kétségkívül igénybe venne.

¹ Halmágyiról; Dézsr—VÁNYI: Magyar irodalmi lexikon, 333.

² Ady Endre magyarsága és -magyarossága. Dicsőszentmárton, 1916.

³ Halmágyi Samu 1937 óta Aradon él. Szíves engedelmevel közlöm ezt a költő levélről stílusára jellemző adalékot. A levelezőlap előzményeit is tőle tudom.